

Partiële wijziging Provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007 - 2013

provincie **HOLLAND**
ZUID

Partiële wijziging
Provinciaal Meerjarenprogramma
Landelijk Gebied 2007 - 2013

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
Hoofdstuk 2	Uitvoeringsstrategie	7
Hoofdstuk 3	Aanpassing van de projectenportfolio	11
	Inleiding: herijking EHS en RodS	11
	Deelprogramma Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	11
	Tabel 1	12
	Deelprogramma Recreatie om de Stad (RodS)	13
Hoofdstuk 4	Voorsorteren op de mid-term review	15

Hoofdstuk 1 Inleiding

Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Doelen en prestaties in het landelijk gebied

In december 2006 hebben Provinciale Staten het Provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007-2013 (pMJP) vastgesteld. In het pMJP ligt vast welke doelen en prestaties de provincie Zuid-Holland in het landelijk gebied wil bereiken.

Het pMJP bevat een drietal deelprogramma's, betrekking hebben op de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de aanleg van recreatiegebieden rond de stad (RodS) en de versterking van de kwaliteiten in het landelijk gebied, op het vlak van onder meer landschap, landbouw, agrarisch natuurbeheer, recreatie en biodiversiteit (Vitaal Platteland).

Het gros van de prestaties in het pMJP komt voort uit de Bestuursovereenkomst ILG die de provincie in december 2006 heeft gesloten met het Rijk, over de realisatie van rijksdoelen in het landelijk gebied. De provincie heeft over de realisatie van de doelen uit het pMJP met een groot aantal gebiedspartijen afspraken gemaakt, die in veel gevallen de verantwoordelijkheid voor de uitvoering op zich hebben genomen. De provincie vervult de rol van regisseur, is bestuurlijk opdrachtgever voor de ILG-opgave en is eindverantwoordelijk voor de realisatie. Waar nodig zet zij de haar ten dienste staande bevoegdheden hiervoor in.

De stand van de uitvoering. Herijking pMJP

Provincie en gebiedspartijen hebben thans ruim 2 jaar ervaring met de uitvoering van het ILG. Zoals ook reeds in het pMJP is aangekondigd, is het tijd voor een herijking van het programma. De vraag is gesteld of het programma op schema ligt, of de doelen en prestaties worden bereikt, of de uitvoeringsstrategie effectief is en of het budget toereikend is. Een herijking is des te meer geboden omdat in 2010 in de Mid-Term Review door provincies en Rijk wordt beoordeeld of de uitvoering op schema ligt, danwel dat bijsturing nodig is.

In het afgelopen jaar heeft de provincie de uitvoering van het totale programma tegen het licht gehouden. De voortgang van alle projecten is geanalyseerd. Ook is het programma doorgelicht op het vlak van sturing, strategie, instrumenten en middelen. Algemene conclusie van de Herijking was dat de realisatie van de doelen van de 3 deelprogramma's goeddeels op schema ligt, zoals op het vlak van subsidieverlening, de uitvoering van POP2, de inrichting van natuur en recreatiegebieden, nationale landschappen, agrarisch natuurbeheer, wegwerken milieutekorten, biodiversiteit en soortenbescherming. Een belangrijke conclusie was echter dat het tempo van de grondverwerving, nodig voor de realisatie van de afgesproken EHS- en RodS-hectares, achterblijft. De meest urgente problemen manifesteren zich bij het onderdeel RodS. Als de grondverwerving niet vordert zal op termijn ook de inrichting stagneren. Oorzaak van de stagnatie is vooral de beperkte grondmobiliteit in het verstedelijkende westen van Nederland. Ook de strategie van vooral minnelijke verwerving en de maatschappelijke weerstand tegen het omzetten van landbouwgrond voor natuur vertragen het verwervingsproces.

Ook is te voorzien dat binnen de ILG-periode een tekort aan middelen dreigt, nu blijkt dat de werkelijke grondkosten hoger zullen liggen dan de beschikbare normkosten, vanwege autonome prijsstijgingen en de meerkosten van de volledige schadeloosstelling.

Bijsturing van het pMJP als gevolg van de Herijking

Het college van GS heeft de ambitie de doelen en prestaties uit het pMJP te realiseren en de afspraken met Rijk en gebiedspartijen na te komen. Dit is van groot belang voor de leefbaarheid en het woon- en werkklimaat voor de mensen in de stad en op het platteland, maar ook voor het vestigingsklimaat voor bedrijven in de Randstad. Dit betekent dat de uitvoeringsstrategie, de programmering en de dekking van het pMJP aanpassing behoeven.

Hier toe worden de volgende maatregelen genomen:

1. Gekozen wordt voor planmatige verwerving op basis van een actief grondbeleid. Waar nodig wordt verworven tegen volledige schadeloosstelling, waarbij onteigening (indien niet vrijwillig kan worden verworven) het sluitstuk is van het traject; hiertoe dienen bij aanvang van het verwervingsproces reeds de voorwaarden te worden geschapen om eventueel tot onteigening te kunnen overgaan. Deze strategie sluit aan bij de uitgangspunten van de Nota Grondbeleid (PS, mei 2008) en wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 van deze notitie. Het college acht het hierbij onvermijdelijk dat de landelijke norm, dat maximaal 10% van de opgave wordt onteigend (waaronder het Rijk ook het betalen van volledige schadeloosstelling rekent), in Zuid-Holland ruim wordt overschreden.
2. In het pMJP is gekozen voor een zekere mate van overprogrammering, om in 2013 de prestaties te kunnen halen. Nu veel van de projecten in de verplichtingenfase komen, ontstaat een beter beeld van de dekking van het programma. Daarnaast blijkt een aantal projecten te stagneren, bijvoorbeeld door gebrek aan draagvlak. Ook zijn er nieuwe, kansrijke, projecten die meer draagvlak hebben bij gebiedspartijen. Daarom is de projectenportfolio bijgesteld, passend bij het budget en de termijn van realisatie. In hoofdstuk 3 wordt de aangepaste portfolio beschreven en toegelicht. Dit houdt tevens in dat in principe geen extra claims op het budget (incl. BBL-bezit) kunnen worden gehonoreerd.
3. De dekking van het programma wordt versterkt door de opbrengst van de verkoop van reeds verworven BBL-gronden, die buiten de begrenzing van de nieuwe EHS en RodS liggen, te gebruiken voor de grondverwerving. Ook wordt de overprogrammering grotendeels uit het programma verwijderd.

Partiële herziening van het pMJP en de relatie met de Mid-Term Review (MTR)

De hiervoor genoemde maatregelen betekenen een partiële herziening van het pMJP, zoals dat in 2006 door Provinciale Staten is vastgesteld. Benadrukt wordt dat de doelen en prestaties van het pMJP ongewijzigd zijn. Gewijzigd zijn met name de uitvoeringsstrategie en de projectenportfolio.

Met de partiële herziening wordt nadrukkelijk mede beoogd om bij de MTR in 2010 voldoende voortgang in het programma te kunnen tonen.

De MTR zal aanleiding zijn om niet alleen de stand van de uitvoering, maar ook de haalbaarheid van doelen en prestaties op dat moment tegen het licht te houden.

Ook zal worden beoordeeld of er voldoende middelen beschikbaar zijn om de rest van de beleidsopgave (het deel dat niet in dit pMJP is opgenomen) te realiseren. Deze opgave zal worden afgezet tegen de dan geldende beleidsdoelstellingen van Rijk en provincie. Dit kan leiden tot aanpassing van Bestuursovereenkomst en pMJP, op een meer omvangrijke schaal dan bij deze partiële herziening.

In hoofdstuk 4 wordt kort beschreven op welke wijze de provincie zich voorbereidt op de MTR en welke beleidsmatige ontwikkelingen daarbij mogelijk een rol zullen spelen.

Hoofdstuk 2 Uitvoeringsstrategie

Het pMJP (PS, december 2006) bevat de kaders voor de uitvoeringsstrategie grondverwerving. In de Nota grondbeleid (PS, mei 2008) is de positie van de provincie en de inzet van grondbeleid bepaald voor de realisatie van het provinciaal ruimtelijk beleid. Met de herijking wordt mede uitwerking gegeven aan de uitgangspunten van deze nota voor het groene beleidsveld. Deze opgave en de realisatiestrategie worden ook onderdeel van de Provinciale Structuurvisie, waarmee de groene opgave (waaronder de taakstelling uit de Bestuursovereenkomst Landelijk Gebied) als provinciaal belang wordt gedefinieerd.

De provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het pMJP waaronder de aanleg van nieuwe natuur en recreatiegebieden. Het betreft hier een overheidstaak waarvoor gronden moeten worden verworven. Dit betekent dat verwerving plaats vindt op minnelijke basis en dat onteigening mogelijk is als ultimum remedium. In dat perspectief kan de overheid de betreffende burger/ondernemer een volledige schadeloosstelling bieden. Daarmee bestaat een strakke koppeling tussen verwerven met volledige schadeloosstelling en de formele onteigeningstitel die daarvoor noodzakelijk is.

Bij de uitvoering van het pMJP worden voor grondverwerving 2 strategieën gehanteerd:

- I. Strategische verwerving vooruitlopend op de feitelijke realisatie op basis van een passief grondbeleid.
- II . Planmatige verwerving op basis van een actief grondbeleid.

De strategie wordt per project door GS vastgesteld. In de programmering is per project aangegeven welke strategie op dit moment wordt gehanteerd. Het college hecht er aan dat waar sprake is van actieve verwerving ten behoeve van het algemeen belang, de betreffende grondeigenaren volledig schadeloos worden gesteld.

Strategie I wordt gehanteerd bij projecten in de planvormingsfase. Verwerving vindt plaats op vrijwillige basis tegen maktconforme (agrarische) waarde (dus zonder bijkomende schadevergoedingen).

Strategie II wordt toegepast in de eindfase van de planvorming waarin deze definitieve vormen aanneemt en de uitvoering concreet aan de orde komt. Deze strategie met een verwerving op basis van een actief grondbeleid is onderdeel van een actieve projectmatige uitvoering. Voorwaarde is dat nieuwe functie (natuur/recreatie) planologisch is (of op korte termijn wordt) verankerd in een bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan. Dit plan biedt de formele basis voor een onteigeningstitel. Grondverwerving vindt dan plaats op minnelijke basis tegen volledige schadeloosstelling met, in geval geen overeenstemming wordt bereikt, onteigening als sluitstuk.

Het recht op volledige schadeloosstelling in het kader van onteigening betreft een vergoeding in geld. Uitgangspunt is dat een eigenaar voor en na de onteigening financieel in dezelfde vermogens- en inkomenspositie verkeert. De totale vergoeding is opgebouwd uit de onderdelen: vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schaden. Voor agrarische gronden komt de vermogensschade overeen met de (agrarische) marktwaarde. De verwerving is gericht op die gronden die nodig zijn voor de uitvoering van het project. In geval een grotere oppervlakte of gebouwen in de onderhandelingen worden gebracht, worden de uitgangspunten uit de onteigeningsjurisprudentie gehanteerd.

De provincie heeft, naast het ILG (€), de beschikking over een aanzienlijke oppervlakte BBL-bezit gelegen buiten de concrete begrenzing van de nieuwe natuur- en recreatiegebieden. Een recent uitgevoerde analyse van het BBL bezit toont aan dat het gaat om ca. 3.000 ha. Deze gronden worden ingezet als compensatie in het verwervingsproces. Met een volledige schadeloosstelling wordt een eigenaar (in geval van reconstructie) financieel in de gelegenheid gesteld zijn bedrijf elders opnieuw te vestigen. Daarbij wordt hij veelal door deskundigen bijgestaan, die in de markt een passend bedrijf zoeken. Dit proces kan ook door de verwervende partij worden gefaciliteerd. Hiervoor zijn in het BBL bezit verschillende hervestiginglocaties beschikbaar en worden ook losse gronden (BBL bezit) samengevoegd tot nieuwe verplaatsingslocaties. Zo nodig kan voor dit doel een heel bedrijf worden aangekocht. Gronden die niet als compensatie kunnen worden benut, zullen marktconform worden afgestoten. De opbrengst is gelabeld aan het pMJP.

De provincie is verantwoordelijk voor de realisatie van het pMJP. Zeker in geval is besloten tot een uitvoeringstrategie met een actief grondbeleid, is samenwerking met gemeente(n) van groot belang. Immers, hoeksteen van de strategie is dat de opgave wordt vastgelegd in het bestemmingsplan, op grond waarvan formeel zo nodig kan worden onteigend. In dat kader vindt de bestuurlijke afweging plaats tussen algemeen belang en privaat belang. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van betrokken overheden worden helder vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. De grondverwerving vindt plaats onder verantwoordelijkheid en binnen de kaders van de provincie. De provincie is dan ook verantwoordelijk voor de inzet van het instrument onteigening. In geval in het kader van de uitvoeringsovereenkomst de verantwoordelijkheid voor de grondverwerving is overgedragen aan de gebiedspartij (gemeente of waterschap), is het logisch dat ook die partij de verantwoordelijkheid voor de onteigening overneemt. Het betreft hier de onteigening volgens titel IV van de Ontheigeningswet.

In plaats van vastlegging in een bestemmingsplan kan de provincie, aangezien het hier een provinciaal belang betreft, besluiten zelf de benodigde planologische verankering tot stand te brengen met een provinciaal inpassingsplan volgens de nieuwe WRO. Dit uitgangspunt wordt ook vastgelegd in de Provinciale Structuurvisie.

De minister van LNV heeft recent, vanuit haar verantwoordelijkheid dat de besteding van het ILG plaats vindt met inachtneming van de Europese regelgeving, de provincies schriftelijk gewezen op het risico van (ongeoorloofde) staatssteun bij grondverwerving. Ze doelt dan met name op verwervingen met volledige schadeloosstelling. Bij vrijwillige verwerving geldt als uitgangspunt dat deze plaatsvindt tegen de waarde die de onroerende zaak heeft in het economisch verkeer (marktwaarde). Indien gronden worden verworven tegen een hogere waarde dan de marktwaarde, moet dit in beginsel worden gezien als staatssteun. Dit is verboden, tenzij dit vooraf door de Europese Commissie is goedgekeurd. Het verwerven op basis van volledige schadeloosstelling valt niet onder staatssteun, mits deze plaats vindt in het kader van onteigening. Daarvoor gelden een aantal voorwaarden. Er moet een wettelijke grondslag beschikbaar zijn om zonodig, in geval minnelijk geen overeenstemming wordt bereikt, een onteigeningsbesluit te kunnen nemen. Anders gezegd, in geval een wettelijke grondslag ontbreekt, is een volledige schadeloosstelling niet geoorloofd. Daarnaast moet betrokken eigenaar er van in kennis zijn gesteld dat de minnelijke verwerving plaats vindt in het kader van onteigening. De schadeloosstelling moet worden vastgesteld door een onafhankelijke taxateur volgens de systematiek van de ontheigeningswet.

In gebieden die niet in het pMJP zijn geprogrammeerd, is grondverwerving alleen mogelijk in geval het zeer strategische posities betreft en in geval er een beroep op de koopplicht (EHS) wordt gedaan. Verwerving vindt plaats tegen marktconforme (agrarische) waarde en op basis van vrijwilligheid.

Hoofdstuk 3 Aanpassing van de projectenportfolio

Inleiding: herijking EHS en RodS

In het kader van de voorbereiding van de herijking van het pMJP landelijk gebied is van de EHS en RodS projecten de kansrijkheid van de realisatie voor het einde van 2013 in kaart gebracht. De projecten zijn gescoord op onder meer de aanwezigheid van een projectorganisatie, de voortgang van de RO-procedure (aanpassing gemeentelijk bestemmingsplan) en de voortgang van inrichtingsplannen. Deze evaluatie is gebruikt om te komen tot actualisatie van het projectenportfolio pMJP landelijk gebied voor de projecten die worden gefinancierd met ILG-gelden.

Naast de kansrijkheid van realisatie van projecten is ook gekeken naar: reeds aangegane overeenkomsten, bestuurlijke prioriteiten en consistentie in beleid.

Bij de prioritering is ook een aantal bestuurlijk relevante en kansrijke projecten betrokken die niet in het pMJP waren opgenomen. Dit heeft geleid tot de geactualiseerde programmering pMJP landelijk gebied (zie tabel 1 op pagina 12), die in dit hoofdstuk wordt toegelicht.

De projecten zijn weergegeven op de kaart die als bijlage is toegevoegd.

Deelprogramma Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Aanpassing programmering

Realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is het hoofddoel van het deelprogramma EHS. Het deelprogramma EHS betreft een uitwerking van de in provinciale Natuurgebiedsplannen vastgelegde natuuropgave. Conform de afspraken met het rijk dient de EHS uiterlijk in 2018 te zijn gerealiseerd. Gezien de beschikbaarheid van middelen voorziet de provincie dat slechts een beperkt deel van de EHS in de ILG-periode gerealiseerd kan worden en dat voor de periode 2013 - 2018 nog een aanzienlijke opgave EHS resteert. In het kader van deze partiële wijziging van het provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007 - 2013 (pMJP) is met het oog op beschikbare budgetten een planning opgenomen met een prioritering van de EHS-opgave.

De programmering voor EHS bevat de volgende aanpassingen ten opzichte van het in 2006 vastgestelde pMJP :

- Het project **Deltanatuur** zal ongewijzigd worden voortgezet, de geplande einddatum van 2010 blijft overeind. Uitzonderingen vormen de projecten Hilpolders en het Kreekenproject Flakkee. Van deze beide projecten is het de verwachting dat de geplande einddatum van 2010 niet wordt gehaald, derhalve worden deze projecten niet actief binnen deze pMJP-periode opgepakt.
- Het project Veenweidepact **Krimpenerwaard** blijft volledig onderdeel uitmaken van de projectenportfolio EHS op basis van het pMJP. De overprogrammering wordt opgenomen in het programma. Daarmee wordt vastgehouden aan de ingezette grondverwervingsstrategie en maximaal ingezet op grondverwerving en realisering van particulier natuurbeheer in het gehele gebied. Nog dit jaar worden de effecten van de gekozen verwervingsstrategie geëvalueerd, alsmede de effectiviteit van de inzet van DLG. Daarna, bij de uitwerking van het integraal inrichtingsplan, wordt een besluit genomen over de uitvoeringsstrategie als geheel voor dit project. Daarbij wordt tevens de mogelijkheid van een gefaseerde aanpak van grondverwerving en inrichting (tijd, deelgebieden) meegenomen. Dit vanuit het oogpunt van effectiviteit maar ook om z.s.m. tastbare resultaten te boeken vooruitlopend op de MTR. Aanvullend vindt een onderzoek plaats naar de mogelijkheden van verruiming van de inzet van agrariërs bij het natuurbeheer.

Tabel 1.

Geactualiseerde programmering pMJP 2007 - 2013 EHS

Projectnaam	Doel	Portfolio totaal 2007-2013	Restantportfolio per 01-01-2009 (prognose)	Realisatie 2009-2013 (zie H.2)	Strategie grondverwerving
Delta Natuur	EHS/DN	861	343	96	Actief
CMK Zuiderdiep (of evt. plan)	EHS/DN	603	264	74	Actief
Krimpenerwaard	EHS	1.791	509	509	Actief
De Venen	EHS	836	326	85	Passief
Midden-Delfland (Taskforce)	EHS	17	17	17	Actief
Stadsregio Rotterdam	EHS	175	158	89	Deels passief/Deels actief
Drechtsteden	EHS	419	247	207	Deels passief/Deels actief
Haaglanden	EHS	262	98	98	Deels passief/Deels actief
Midden Holland (Restveen-waterparel)	EHS	380	348	169	Deels passief/Deels actief

Geactualiseerde programmering pMJP 2007 - 2013 RodS

Projectnaam	Doel	Portfolio totaal 2007-2013	Restantportfolio per 01-01-2009 (prognose)	Realisatie 2009-2013 (zie H.2)	Strategie grondverwerving
Midden-Delfland	RodS/TASK	1.758	67	67	Passief
IJsselmonde	RodS/TASK	723	196	196	Deels passief/Deels actief
Ghoybos	RodS/ZZG	18	18	18	Passief
Bufferzone Valkenburg	RodS/ZZG	20	20	20	Passief
Eendragtspolder	RodS/ZZG	245	163 ¹	163	Actief
Bentwoud (excl 160 ha. in deelgebied Waddinxveen)	RodS/ZZG	1.015	354	354	Actief
Vredenburgzone NW	RodS/ZZG	50	50	50	Passief
Westergouwe	RodS/ZZG	30	30	30	Deels passief/Deels actief
Hoekse Park (West)	RodS/ZZG	59	59	59	Actief
Balij-Bieslandse Bos	RodS/ZZG	434	76	76	Actief
Groenzone Berkel/Pijnacker	RodS/ZZG	356	141	141	Actief
Bergboezem Oude Leede	RodS/ZZG	150	104	104	Deels passief/Deels actief
Duivenvoorde Corridor	RodS/ZZG	37	37	37	Actief
Leidschendammerhout (reeds gerealiseerd)	RodS/ZZG	110	0	0	n.v.t.
Nieuwe Driemanspolder	RodS/ZZG	325	286	286	Actief
Ruijven-Zuidpolder	RodS/ZZG	50	41	41	Actief
Zwethzone	RodS/ZZG	20	13	13	Actief
Nieuwe Dordtse Biesbosch (Eiland van Dordrecht)	RodS/ZZG	400	301	301	Actief
Vlinderstrik	RodS			ca 40* ²	nog te bepalen
Quackpolder	RodS			ca 50* ²	nog te bepalen
Glassanering Midden-Delfland	Rods			* ²	nog te bepalen
Oude Rijnzone	RodS	20		20	nog te bepalen

1 Onteigening door rechterlijke uitspraak.

2 Over de exacte omvang moeten nog afspraken worden gemaakt.

De voortgang van de verwerving voor de EHS

Van de geactualiseerde programmering pMJP was voor 2007 reeds ca 6.942 ha EHS verworven. In 2007 en 2008 is 558 ha EHS verworven.

Realisering EHS 2018

Omdat het budget voor de realisering van de EHS voor deze ILG periode onvoldoende is voor de realisering van de totale EHS-opgave is een driedeling in typen projecten gemaakt met het oog op de realisering van de EHS in 2018:

1. Projecten die behoren tot de zogenaamde prioritaire EHS gebieden:

Voor het deelprogramma EHS zijn de Krimpenerwaard en Deltanatuur in het pMJP aangewezen als prioritaire gebieden. Dat betekent dat besloten is dat voor genoemde projecten een actieve grondverwervingsstrategie wordt ingezet. De versnelling van de grondverwerving voor deze beide projecten wordt mogelijk gemaakt door inzet van volledige schadeloosstelling en als sluitstuk onteigening.

2. Niet prioritaire EHS projecten die op de kaart van de herijking zijn opgenomen:

Voor deze projecten is voorzien dat een belangrijk deel van de opgave vóór 1 januari 2014 gerealiseerd wordt. Daarvoor is het niet noodzakelijk om aanvullend (grondverwervings) instrumentarium in te zetten. De grondverwerving vindt op minnelijke basis tegen agrarische waarde plaats, er is geen sprake van een actieve grondverwervingstrategie. Een deel van de gronden zal na verwerving worden ingericht en overgedragen aan de eindbeheerder.

3. Gebieden die niet zijn opgenomen in dit pMJP:

Dit betreffen projecten die geprogrammeerd staan als de EHS-opgave voor de periode 2013 - 2018. "Kansen" voor grondverwerving die zich in deze gebieden voordoen zullen per situatie beoordeeld worden en zo mogelijk worden benut. Binnen het ILG is (krachtens de koopplicht) budgettair rekening gehouden met een beperkte grondverwerving voor deze categorie, het merendeel van de grondaankopen in deze gebieden wordt verwacht in de periode 2013 - 2018. Vóór 2013 zullen deze gebieden in principe niet worden ingericht.

Deelprogramma Recreatie om de Stad (RodS)

Aanpassing programmering

Het deelprogramma Recreatie om de Stad staat vooral in teken van de uitvoering van het bestuursaccord Zuidvleugel Zichtbaar Groener dat Rijk, provincies en regio's in december 2005 hebben gesloten. Partijen hebben concrete afspraken gemaakt over verwerving, inrichting beheer en financiering van recreatiegebieden rond de steden. In het vigerende pMJP is reeds aangegeven dat afhankelijk van de beschikbare middelen het denkbaar is dat een deel van de opgave na 2013 gereedkomt. De Bestuurs-overeenkomst ILG tussen provincie en Rijk omvat naast de directe RodS-prestaties ook afspraken over de afronding van de zogenoemde Taskforce-projecten (voormalige landinrichting) zoals IJsselmonde en Midden-Delfland. Hiermee worden ook RodS-doelen gerealiseerd. Daarom is in de projectenportfolio onderscheid gemaakt tussen RodS/Taskforce en RodS/ZZG.

Voortgang verwerving RodS

Van de geactualiseerde programmering pMJP was voor 2007 ca 3496 ha RodS verworven. In 2007 en 2008 is 287 ha RodS verworven.

Wijzigingen pMJP landelijk gebied 2007 - 2013

De programmering voor RodS bevat een aantal aanpassingen ten opzichte van het in 2006 vastgestelde pMJP.

De projecten Vlinderstrik, Midden-Delfland (glassanering), Oude Rijn zone 20 ha en Quackpolder Hellevoetsluis zijn toegevoegd aan het deelprogramma RodS.

Over de exacte omvang in hectares van deze projecten moeten nog afspraken worden gemaakt.

De volgende projecten worden gefaseerd, eventueel voor de periode na 2013 (ILG2):

1. Hoekse Park Oost (60 ha)
2. Gouwe Knoop (Boogpark) (20 ha)
3. Oostvlietzone (17 ha)
4. Vlietlandzone (45 ha)
5. Groene Zoom Nieuwerkerk (42 ha)
6. Rottezoom (125 ha)
7. Vlietzone (36 ha)
8. MAL-Oegstgeesterkanaal (18 ha)
9. MAL- ter Wadding (0,5)
10. Nessebos (10)
11. Bleiswijkse Zoom Noord (35 ha)
12. Starrevaart (40 ha).

Het project Bentwoud maakt volledig deel uit van de projectenportfolio. De uitvoering en dekking van deel 4 van het project Bentwoud (160 ha in deelgebied Waddinxveen) worden bestuurlijk besproken in overleg met de gemeente Waddinxveen.

NB: het project Haarlemmermeer (140 ha) is opgenomen in het ZZG-accord, het betreffen echter Noord-Hollandse hectares die deel uitmaken van de bestuursovereenkomst ILG tussen provincie Noord-Holland en LNV. Derhalve is dit project niet opgenomen in de aangepaste projectenportfolio.

Hoofdstuk 4 Voorsorteren op de mid-term review

Evaluatie Bestuursvereenkomst ILG 2007-2013

De MTR is in eerste instantie bedoeld om de "thermometer" in de voortgang van de uitvoering van de Bestuursvereenkomst ILG (december 2006) te steken. De provinciale doelen en prestaties, zoals geformuleerd in de Bestuursvereenkomst met het Rijk (en eind 2006 vastgesteld in het pMJP) zullen tegen het licht worden gehouden en beoordeeld worden op mate van doelrealisatie. Daarnaast wordt beoordeeld of er gewerkt is binnen het afgesproken spelregelkader (Bestuursvereenkomst).

Met betrekking tot evaluatie van de genoemde prestatieafspraken wil de provincie in aansluiting op de partiële wijziging van het pMJP met het Rijk spreken over:

Bijstelling van prestaties

De ene prestatie loopt meer op schema dan de andere. Bijvoorbeeld sterk achterblijvende doelen aflagen, goed lopende doelen ophogen of nieuwe doelen toevoegen. Hierbij wordt gekeken naar de volle breedte van het pMJP. Naast de programma's EHS en RodS worden ook de doelen van het programma Vitaal Platteland geëvalueerd.

Bestuurlijke verhoudingen tussen Rijk en Provincie

Het Rijk is op dit moment nog sturend in het vermogen van de provincie om gestelde doelen te realiseren. Er worden nieuwe projecten geformuleerd waarbij de boodschap is dat deze uit het ILG gefinancierd kunnen worden, zonder daarbij verantwoordelijkheid te nemen voor de financiële dekking. Ook het spelregelkader met betrekking tot grondverwerving geeft weinig ruimte aan de provincies. Daarnaast neemt het Rijk, los van de provincie, ook zelf initiatief voor het starten/stimuleren van gebiedsgerichte initiatieven voortvloeiend uit de Randstad Structuurvisie. In essentie komt het er op neer dat het Rijk haar directe sturing op het landelijk gebied écht moet loslaten en zich moet beperken tot kaderstelling.

ILG als voertuig voor geschotte budgetten

Gedurende de lopende ILG-periode zijn geschotte middelen voor Greenports, Synergiegelden water, gelden motie Koopmans en motie Van Geel toegevoegd. Met het Rijk zal besproken worden of het gewenst is dat het ILG als "voertuig" voor het ter beschikking stellen van dit soort middelen gebruikt wordt.

Lopende financiële verplichtingen

De Provincie introduceert per 2010 een nieuwe, vereenvoudigde opzet, voor het natuurbeheer. Eind 2009 maken de gezamenlijke provincies met de Minister (financiële) afspraken over de stelselverandering. Op voorhand is duidelijk dat dit financiële gevolgen heeft die verder reiken dan het huidige budget. Met het Rijk zullen hierover afspraken worden gemaakt.

Onderhandelingsagenda

Het Rijk heeft in de visie Randstad 2040 beleidsmatige kaders voor de periode na 2013 neergezet. Deze zijn in de provinciale structuurvisie verankerd. De provincie zal via verschillende bestuurlijke tafels (zoals het MIRT, ISV, ILG en Randstad 2040) met het Rijk in overleg gaan over welke opgaven uitgevoerd gaan worden. Voor de gesprekken met het Rijk zal een onderhandelingsagenda worden opgebouwd. De provincie zal dit doen met haar partners in de Zuidvleugel (koppeling aan verstedelijkingsstrategie), het

Groene Hart (koppeling aan veenweide agenda) en de Delta (koppeling aan programma Zuid-Westelijke Delta). Waar het om landelijk spelende zaken gaat is het IPO in principe het kader om tot afspraken te komen.

De MTR is voor het ILG-dossier het eerste moment om met het Rijk te verkennen wat de prioriteiten worden ná 2013.

Colofon

Uitgave

Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl

Vormgeving en fotografie

Bureau Mediadiensten, provincie Zuid-Holland

116097 / 092241

